

Checklisten schoolexamen 2010-2011

Checklist 6 Fraude door een kandidaat

Inleiding

Fraude door een examenkandidaat bij de examinering komt voor. De wetgever geeft de school enkele mogelijkheden maatregelen te nemen jegens de kandidaat na geconstateerde fraude, maar sluit andere uit. Het is van groot belang de procedure en eventueel te nemen maatregelen zorgvuldig te beschrijven en indien van toepassing zorgvuldig uit te voeren.

Toelichting

Wet- en regelgeving regelen niet specifiek het begrip fraude door een kandidaat. Wél regelen wet- en regelgeving de kaders hoe te handelen bij onregelmatigheden ten aanzien van enig deel van het examen of aanspraak op ontheffing. Fraude kan zonder meer beschouwd worden als een onregelmatigheid. De school regelt in het examenreglement hoe met fraude wordt omgegaan en hoe een zuivere procedure, rekening houdend met de belangen van de betrokkenen, wordt ingericht. Fraude die niet betrekking heeft op (een aspect van) het examen kan niet bestraft worden door maatregelen die de school in het eigen examenreglement heeft opgenomen. Fraude bij een toets die niet behoort tot het schoolexamen of centraal examen, kan daardoor niet bestraft worden met een of meer maatregelen die beschreven worden in het examenreglement. Daarentegen zijn de maatregelen zoals beschreven in het examenreglement van toepassing op centraal examen én schoolexamen, ook op de op sommige scholen gebruikelijke 'kleine' schoolexamens in voorexamenjaren. Consequent hanteren van de uitvoeringspraktijk zoals de school heeft opgesteld, is essentieel om recht te doen aan het begrip gelijke behandeling. De rol van de directeur en een correcte afhandeling zijn daarbij belangrijke voorwaarden.

In het Eindexamenbesluit wordt bepaald welke maatregelen genomen kunnen worden bij onregelmatigheden, en dus ook bij fraude. Alleen de maatregelen onder art.5 lid 2 kunnen worden genomen, geen andere. De maatregelen worden genomen door de directeur, niet door iemand anders. Dus niet door een docent of een teamleider. Een vestigingsdirecteur zal hiertoe gemandateerd moeten zijn door de eindverantwoordelijk schoolleider. De te nemen maatregel wordt in ieder geval schriftelijk aan de kandidaat en de inspectie gemeld en de kandidaat wordt gewezen op de mogelijkheid van beroep. Maatregelen die niet door de directeur, maar door anderen worden genomen terwijl voor die bedoelde maatregel alleen de directeur bevoegd is, maatregelen die anders zijn dan de in artikel 5 bepaalde, of maatregelen die niet volgens de beschreven procedure worden kenbaar gemaakt, houden geen stand indien deze door de kandidaat worden aangevochten.

Het verdient aanbeveling om te benoemen wat de gang van zaken bij schoolexamens, de mores, moeten zijn en niet het opsommen van hetgeen men onder fraude verstaat. Een opsomming loopt het risico te limitatief te zijn of te concreet. Men kan bijvoorbeeld opnemen in het examenreglement dat "voor het uitvoeren van de examenopdrachten in het examenlokaal alleen die zaken het examenlokaal ingebracht mogen worden die voor de voorgeschreven en toegestane uitvoering van de opgaven noodzakelijk zijn. Persoonlijke bezittingen zoals tassen, boeken, elektronische apparatuur, mobiele telefoons en dergelijke behoren daar niet toe, met uitzondering van de toegestane hulpmiddelen die staan vermeld op de lijst van toegestane hulpmiddelen. De kandidaat maakt bij de schoolexamens uitsluitend gebruik van toegestane bronnen en draagt ervoor zorg dat medekandidaten geen gebruik kunnen maken van informatie of werk van de kandidaat zelf".

Regelgeving

In het Eindexamenbesluit is het volgende bepaald:

Art. 5 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Checklist

Checklist Fraude door een kandidaat			
nr		Voorgescreven of noodzakelijk	Gewenst
	<i>Procedurele aspecten</i>		
1	In het examenreglement is beschreven op welke wijze en met welke middelen de kandidaat een individueel school- of centraal examen behoort af te leggen		☐
2	In het examenreglement is beschreven op welke wijze en met welke middelen de kandidaat een praktisch school- of centraal examen behoort af te leggen		☐
3	In het examenreglement is bepaald dat de kandidaat kan garanderen dat het ingeleverde werk eigen werk is		☐
4	In het examenreglement zijn de bepalingen uit artikel 5 van het Eindexamenbesluit (onregelmatigheden en beroepsprocedures) correct en integraal opgenomen	☐	
5	De school beschikt over een praktische handleiding 'hoe te handelen bij fraude' voor surveillanten en beoordelaars van examens	☐	
6	Alle surveillanten bij (school)examens zijn op de hoogte van de procedure 'hoe te handelen bij fraude'		☐
7	De kandidaat is in het voorafgaande onderwijsproces bekend gemaakt met het begrip plagiaat		☐

Checklist Fraude door een kandidaat			
nr		Voorgescreven of noodzakelijk	Gewenst
	<i>Bepalingen 'hoe te handelen bij fraude'</i>		
8	Vermeende fraude wordt door de surveillant of beoordelaar van het examenwerk bij de directeur gemeld. Indien fraude wordt geconstateerd tijdens het afleggen van een examen, wordt dit de kandidaat gemeld. De kandidaat wordt in de gelegenheid gesteld het examen af te maken	☐	
9	De directeur hoort de betrokkenen waaronder in ieder geval de kandidaat	☐	
10	(Alleen) de directeur kan besluiten een maatregel te nemen, en wel uitsluitend een of meer van de maatregelen als bepaald in Eindexamenbesluit artikel 5	☐	
11	De directeur deelt het besluit schriftelijk mee aan de kandidaat, en bij minderjarigheid, aan diens wettelijke vertegenwoordigers	☐	
12	De directeur verstrekt tegelijk met het besluit aan de kandidaat een afschrift daarvan aan de inspectie	☐	
13	De directeur wijst de kandidaat tevens schriftelijk op de mogelijkheid in beroep te gaan	☐	